BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ	CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Số: 1900 /BKHCN-CNN	**Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
V/v kết quả Phiên họp Hội đồng tư vấn KH&CN đánh giá an toàn đập, hồ chứa trên bậc thang thủy điện sông Đà	*Hà Nội, ngày 19 tháng 7 năm 2021*

KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ TỈNH ĐIỆN BIÊN
ĐẾN Số: 2235
Ngày: 22-7-21
Chuyển:

Kính gửi: Thành viên Hội đồng tư vấn KH&CN đánh giá an toàn đập, hồ chứa trên bậc thang thuỷ điện sông Đà.

Ngày 24/6/2021, Hội đồng tư vấn khoa học và công nghệ (KH&CN) đánh giá an toàn đập, hồ chứa trên bậc thang thuỷ điện sông Đà (Hội đồng) đã tổ chức Phiên họp trực tuyến năm 2021 với 06 điểm cầu (Tập đoàn Điện lực Việt Nam, các Công ty Thuỷ điện: Hoà Bình, Sơn La, Huội Quảng - Bản Chát và UBND các tỉnh Lai Châu, Điện Biên). Chủ tịch Hội đồng, Bộ trưởng Bộ KH&CN Huỳnh Thành Đạt chủ trì cuộc họp, tham dự Phiên họp có 19/22 thành viên Hội đồng (02 thành viên cử cán bộ tham gia, 01 thành viên xin phép vắng mặt); các đại biểu đại diện Bộ Công Thương, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, Bộ Xây dựng, Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ KH&CN, Tổng cục Thủy lợi, Tổng cục Phòng, chống thiên tai, Trung tâm Dự báo Khí tượng Thuỷ văn Quốc gia, Lãnh đạo UBND tỉnh Lai Châu, Sở Khoa học và Công nghệ các tỉnh: Hòa Bình, Sơn La, Điện Biên, Lai Châu, Viện Vật lý Địa cầu, Tập đoàn Điện lực Việt Nam, các Công ty Thuỷ điện: Hoà Bình, Sơn La, Huội Quảng - Bản Chát và một số các cơ quan, đơn vị có liên quan.

Hội đồng đã nghe các báo cáo và ý kiến thảo luận của các thành viên Hội đồng, các đại biểu tham dự Phiên họp, cụ thể như sau:

1. Báo cáo công tác từ sau phiên họp năm 2020 của Cơ quan Thường trực Hội đồng, do ông Nguyễn Đình Hậu, Uỷ viên thường trực Hội đồng trình bày.

2. Báo cáo tình hình khí tượng thủy văn lưu vực sông Đà năm 2020 và Dự báo tình hình khí tượng thủy văn lưu vực sông Đà năm 2021, do ông Hoàng Phúc Lâm, Phó Giám đốc Trung tâm Dự báo Khí tượng thuỷ văn Quốc gia trình bày.

3. Báo cáo kết quả quan trắc động đất liên quan đến các công trình thủy điện trên lưu vực sông Đà đến ngày 10/4/2021, do ông Nguyễn Xuân Anh, Viện trưởng Viện Vật lý địa cầu trình bày.

4. Báo cáo về công tác quản lý vận hành, tình trạng hoạt động của các công trình thủy điện trên bậc thang thủy điện sông Đà năm 2021, do ông Ngô Sơn Hải đại diện Tập đoàn Điện lực Việt Nam trình bày.

5. Báo cáo tổng hợp các ý kiến chuyên gia về an về an toàn đập các công trình thủy điện trên bậc thang thủy điện sông Đà trước mùa mưa lũ 2021, do ông Nguyễn Tài Sơn, đại diện các ủy viên phản biện của Hội đồng trình bày.

6. Ý kiến nhận xét của các ủy viên phản biện Hội đồng: Ông Mai Văn Biểu, Ông Hoàng Văn Thắng; ý kiến của các thành viên Hội đồng: Ông Lê Quang Hùng - Bộ Xây dựng, Ông Đồng Văn Tự - Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, Ông Phạm Trọng Thực - Bộ Công Thương; ý kiến của đại biểu, Ông Giàng A Tính - UBND tỉnh Lai Châu về các vấn đề liên quan đến an toàn công trình của hệ thống bậc thang thủy điện Sông Đà.

Sau khi nghe báo cáo, ý kiến thảo luận của thành viên Hội đồng và các đại biểu tham dự Phiên họp, Chủ tịch Hội đồng, Bộ trưởng Bộ KH&CN đã kết luận và kiến nghị một số nội dung như sau:

I. Về nội dung kết luận của Hội đồng

1. Tập đoàn Điện lực Việt Nam, các Công ty Thủy điện: Hòa Bình, Sơn La và Huội Quảng - Bản Chát đã hoàn thành tốt nhiệm vụ quản lý, vận hành công trình, điều tiết hồ chứa năm 2020 và đầu năm 2021.

2. Qua các kết quả quan trắc và đo đạc các thông số, đánh giá tình trạng làm việc của công trình đến thời điểm tháng 5/2021, Cơ quan thường trực Hội đồng, đồng thuận với kết quả báo cáo của Tập đoàn Điện lực Việt Nam và các Công ty thủy điện, đánh giá các công trình đang làm việc an toàn và ổn định; các Công ty đã thực hiện công tác kiểm tra tổng thể, đánh giá an toàn đập, hồ chứa nước; sửa chữa và củng cố các hạng mục công trình, thiết bị; thực hiện các biện pháp chủ động phòng, chống, xử lý kịp thời các hư hỏng để bảo đảm an toàn đập, hồ chứa nước. Công trình đủ điều kiện sẵn sàng tham gia chống lũ và tích nước năm 2021.

II. Một số kiến nghị của Hội đồng

1. Những lưu ý chung đối với 05 công trình thủy điện trên bậc thang thủy điện sông Đà:

Cần tiếp tục theo dõi các hiện tượng thấm, nứt, nhiệt độ bê tông trong thân đập, kịp thời đưa ra các giải pháp xử lý hiệu quả; xây dựng kế hoạch khảo sát, đánh giá hiện trạng chất lượng công trình chuyên sâu;

Quan tâm đến công tác kiểm tra bảo trì thiết bị cơ khí, hệ thống điều khiển nhằm kịp thời thay thế các thiết bị không đảm bảo yêu cầu kỹ thuật;

Bổ sung các trạm đo các thông số chất lượng nước cũng như đánh giá thường xuyên mức độ ô nhiễm chất lượng nước tại công trình;

Đồng bộ triển khai đo đạc bồi lắng các hồ chứa để thuận lợi trong việc đánh giá bồi lắng trên toàn hệ thống và tác động đến chế độ bùn cát vùng hạ du;

Tiếp tục quan trắc thời gian truyền lũ từ tuyến đập Sơn La đến đập Hòa Bình và quan trắc thời gian truyền lũ từ thủy điện Lai Châu đến Sơn La, Bản Chát đến Huội Quảng, Huội Quảng đến Sơn La, rút ra quy luật truyền lũ nhằm bổ sung cho các quy trình và công tác điều hành chống lũ hàng năm của Ban Chỉ đạo Trung ương về Phòng, chống thiên tai;

Về việc kiến nghị loại bỏ các kết quả quan trắc của các thiết bị hư hỏng, không đảm bảo độ chính xác cần lập hồ sơ riêng và tăng tần suất đo trong năm để đánh giá sự phù hợp của kết quả đo và thực hiện trong một số năm để có căn cứ loại bỏ, nếu thực sự số liệu đo không phù hợp với qui luật; Nghiên cứu bổ sung thiết bị quan trắc khu vực 2 mái công trình, các khu vực có số liệu chuyển vị không theo quy luật.

Nghiên cứu, áp dụng tiến bộ khoa học, công nghệ vào công tác kiểm tra, quan trắc đập; quan trắc khí tượng thủy văn, dự báo và tính toán quá trình lũ,…để vận hành công trình thủy điện hiệu quả, an toàn cho công trình và vùng hạ du;

Đề nghị trong báo cáo bổ sung thêm đánh giá về chất lượng hệ thống cửa van (bao gồm cả hệ thống truyền động đóng mở cửa van).

Các báo cáo chuyên đề cũng cần được tóm lược, tích hợp vào báo cáo chính, như: Báo cáo Dự báo khí tượng thủy văn, mưa lũ, Báo cáo dự báo khả năng động đất,…

Cần có các đánh giá chuyên sâu đối với các Báo cáo kiểm định an toàn đập của các đơn vị tư vấn, các Báo cáo chuyên đề về các vấn đề theo ý kiến, kết luận của Hội đồng tư vấn khoa học và công nghệ về an toàn hệ thống thủy điện bậc thang thủy điện sông Đà.

2. Ý kiến đối cụ thể đối với từng công trình thủy điện

a) Đối với công trình thủy điện Hòa Bình

Xem xét bổ sung và thay thế các các mốc quan trắc lún PM1-3, PM3-7 và PM4-10 và các Piezometer tự động (OP3', OP2-1. OP4-4, OP2-5, OP3-1 và OP14) để quan trắc cho đập và tuyến năng lượng được thuận lợi và tin cậy. Đánh giá hiện tượng bất thường của mốc PM.1-3 và có phương án khắc phục, thay thế;

Do Công trình thủy điện Hòa Bình đã vận hành gần 30 năm, ngoài công tác kiểm định đập, hồ chứa Công ty cần xem xét lập hồ sơ Đánh giá tổng thể công trình sau gần 30 năm vận hành.

Dự án nhà máy Thủy điện Hòa Bình mở rộng:

- Phải đảm bảo tuyệt đối an toàn cho đồng bằng Bắc Bộ, công trình thủy điện Hòa Bình hiện hữu, các công trình hiện hữu quan trọng khác trong quá trình thi công và vận hành.

- Kịp thời báo cáo Hội đồng các hư hỏng, các tác động bất thường đến công trình hiện hữu (nếu có).

- Trong quá trình thi công công trình phải thực hiện nghiêm túc và đầy đủ các quy định của Nghị định số 126/2008/NĐ-CP ngày 11/12/2008 của Chính phủ về Quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Pháp lệnh Bảo vệ công trình quan trọng liên quan đến an ninh quốc gia (Nghị định số 126/2008/NĐ-CP).

b) Đối với công trình thủy điện Sơn La

Cần đẩy nhanh công tác nghiên cứu và xử lý vấn đề thấm khu vực vai trái, kiểm tra và thay thế các mốc khống chế mặt bằng không ổn định; khảo sát, đánh giá hiện tượng dao động mực nước ngầm tại vai phải.

c) Đối với công trình thủy điện Lai Châu

Cần kiểm tra và thay thế các mốc khống chế mặt bằng không ổn định, kiểm tra, đánh giá ổn định mái đào vai trái đập theo điều kiện địa chất và mực nước ngầm thực tế.

d) Đối với công trình thủy điện Bản Chát

Cần khẩn trương có các nghiên cứu chuyên sâu về đánh giá an toàn khu vực cửa nhận nước, đập tràn.

Xem xét đánh giá lại một số thiết bị quan trắc không tin cậy và loại bỏ các thiết bị hỏng không thể thay thế. Kiểm tra và thay thế các mốc khống chế mặt bằng không ổn định.

Thực hiện ngay và hoàn thành sớm công tác xử lý vết nứt gây thấm khu vực hành lang 445.00m

e) Đối với công trình thủy điện Huội Quảng

Cần xem xét đánh giá lại một số thiết bị quan trắc thiếu tin cậy và loại bỏ các thiết bị hỏng và không có tác dụng trong công tác kiểm soát an toàn đập.

3. Bộ Tài nguyên và Môi trường

Xem xét triển khai hệ thống quan trắc mưa tự động, hướng dẫn việc xây dựng các trạm khí tượng thuỷ văn chuyên dùng trên lưu vực sông Đà để nâng cao chất lượng dự báo, hỗ trợ ra quyết định trong quá trình quản lý vận hành.

Xây dựng các phương án dự báo lũ lớn trong điều kiện không có đầy đủ thông tin về chế độ vận hành của các hồ chứa Trung Quốc.

Tiếp tục nghiên cứu, ban hành Quy trình vận hành liên hồ chứa trên lưu vực sông Hồng phù hợp với nhu cầu và điều kiện dự báo khí tượng thủy văn thực tế. Chú ý bổ sung các điều khoản về các phương án vận hành khi xảy ra tình huống

bất thường trong thời kỳ tích nước cuối mùa lũ để đảm bảo an toàn cho công trình và hạ du khi xảy ra các trận lũ lớn vào cuối mùa lũ.

Trong bối cảnh chịu tác động của biến đổi khí hậu, mưa lũ cực đoan có xuất hiện, để đảm bảo xây dựng các kịch bản ứng phó với tình huống khẩn cấp, bất thường có thể xảy ra, cần sớm có các báo cáo tổng hợp về vấn đề này (như nghiên cứu diễn biến, khả năng xảy ra mưa lũ lớn trên lưu vực sông Hồng, các nghiên cứu về kế hoạch ứng phó khẩn cấp cho vùng hạ du,…).

4. Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

Xem xét và sớm phê duyệt bản đồ ngập lụt hạ lưu do Tập đoàn Điện lực Việt Nam trình, làm cơ sở để các Công ty thủy điện xây dựng phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp theo quy định.

5. Ban Chỉ đạo Trung ương về Phòng, chống thiên tai

Căn cứ trên nhận định của Trung tâm dự báo Khí tượng thủy văn Quốc gia về khả năng xuất hiện lũ muộn chủ động xem xét cho các hồ chứa tích nước sớm.

6. Bộ Công Thương

Đề nghị Bộ Công Thương lưu ý đến các Dự án khai thác nạo vét cát sỏi làm vật liệu xây dựng nhất là hồ thủy điện Hòa Bình tại địa phận tỉnh Sơn La để không làm ảnh hưởng tới sạt lở, tái tạo hai bên bờ hồ, phù hợp với Nghị định 126/2008/NĐ-CP và Nghị định số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 của Chính phủ về quản lý an toàn đập, hồ chứa nước (Nghị định số 114/2018/NĐ-CP).

Xem xét và phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn kiến nghị Chính phủ sửa đổi khoản 2 Điều 17 của Nghị định số 114/2018/NĐ-CP về trách nhiệm kiểm tra, đánh giá an toàn đập.

Kiến nghị với Bộ Công an để làm rõ về phạm vi bảo vệ đập, hồ chứa nước theo quy định tại Nghị định số 126/2008/NĐ-CP để Bộ Công Thương thực hiện chức năng được quy định tại khoản 1 Điều 22 của NĐ 114/2018/NĐ-CP và sửa đổi, bổ sung hoặc ngưng khoản 1 Điều 17 để tương thích với các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành.

7. Tập đoàn Điện lực Việt Nam

Chỉ đạo các Công ty thủy điện thực hiện đúng các quy định tại 126/2008/NĐ-CP và Nghị định số 114/2018/NĐ-CP, đảm bảo vận hành an toàn và hiệu quả các công trình trên bậc thang sông Đà.

Đôn đốc việc lập hồ sơ và gửi báo cáo định kỳ hiện trạng an toàn đập, hồ chứa nước tới Cơ quan thường trực Hội đồng trước ngày 15 tháng 4 hằng năm.

8. Lãnh đạo UBND các tỉnh Hòa Bình, Sơn La, Điện Biên và Lai Châu

Tổ chức thanh tra, kiểm tra, xử lý các vi phạm hành chính về quản lý an

toàn đập, hồ chứa nước trên địa bàn, thực hiện tốt các quy định tại Luật Tài nguyên nước và Nghị định số 43/2015/NĐ-CP ngày 04/5/2015 của Chính phủ về lập và quản lý hành lang bảo vệ nguồn nước; Nghị định số 112/2008/NĐ-CP ngày 20/10/2008 của Chính phủ về quản lý, bảo vệ, khai thác tổng hợp tài nguyên và môi trường các hồ chứa thủy điện, thủy lợi; Nghị định số 114/2018/NĐ-CP.

Thực hiện rà soát, đánh giá hiện trạng rừng phòng hộ đầu nguồn xung yếu, bổ sung việc trồng rừng, phục hồi rừng để bảo vệ công trình; có giải pháp hạn chế việc sử dụng thuốc diệt cỏ gây ô nhiễm nước hồ tại các địa phương.

Tham dự các Phiên họp của Hội đồng để chỉ đạo các ban ngành liên quan, phối hợp cùng các chủ đập trong công tác bảo đảm an toàn khai thác, vận hành công trình, đặc biệt trong công tác quản lý hành lang bảo vệ hồ chứa và môi trường nước xả vào các hồ chứa.

9. Viện Vật lý địa cầu

Phải cung cấp thông tin và các kết quả quan trắc động đất khu vực tới Cơ quan Thường trực Hội đồng và các Công ty thủy điện: Sơn La, Hòa Bình, Huội Quảng - Bản Chát để đồng bộ các số liệu đầu vào.

Chủ động phối hợp với Tập đoàn Điện lực Việt Nam để sớm triển khai Đề án dự báo, cảnh báo động đất trên lưu vực sông Đà có kết nối với Trung tâm quản lý An toàn đập trên bậc thang thủy điện sông Đà nhằm giúp cho các chủ đập có kế hoạch phòng chống kịp thời.

Đánh giá tổng thể hệ thống mạng trạm quan trắc động đất và đề xuất Hội đồng, Tập đoàn Điện lực Việt Nam bổ sung các trạm quan trắc động đất trên hệ thống bậc thang thủy điện sông Đà.

Tiếp tục duy trì, bổ sung mạng trạm địa chấn đảm bảo quan trắc liên tục các động đất có độ lớn từ M>1.0. Phối hợp tổ chức thực hiện quan trắc 4 trạm địa chấn trên lưu vực hồ Lai Châu.

Đề xuất thực hiện nhiệm vụ KH&CN cấp quốc gia nghiên cứu, đánh giá, dự báo hiện tượng động đất cực đoan, phục vụ công tác vận hành an toàn các đập, hồ chứa trên bậc thang thủy điện Sông Đà.

10. Tổ chuyên gia, Cơ quan thường trực Hội đồng:

Tăng cường tổ chức các chuyến công tác khảo sát thực tế, nhằm xem xét và đánh giá về các hiện tượng bất thường của đập và hồ chứa thủy điện trong hệ thống bậc thang thủy điện sông Đà trước và sau mùa lũ, trên cơ sở đề xuất của Công ty thủy điện và Tập đoàn Điện lực Việt Nam.

Kiến nghị kịp thời các biện pháp xử lý khắc phục, đồng thời tư vấn giúp Bộ trưởng Bộ KH&CN đề xuất các nhiệm vụ nghiên cứu khoa học liên quan đến việc đảm bảo an toàn hồ chứa và đảm bảo an toàn tuyệt đối cho các công trình thuỷ

điện trên bậc thang thủy điện sông Đà như:

Nghiên cứu, bổ sung việc chống xói lở và bảo vệ hành lang công trình theo quy định tại Nghị định số 43/2015/NĐ-CP ngày 06/5/2015 quy định về lập và quản lý hành lang bảo vệ nguồn nước.

Chủ trì, phối hợp với Tập đoàn Điện lực Việt Nam, khẩn trương điều chỉnh, bổ sung, xây dựng mới "Quy chế hoạt động của Hội đồng tư vấn khoa học và công nghệ đánh giá an toàn đập, hồ chứa trên bậc thang thủy điện sông Đà".

Chủ động tổ chức các hội thảo liên quan đến quản lý an toàn đập, hồ chứa nước. Phối hợp với Tập đoàn Điện lực Việt Nam tổ chức các khóa bồi huấn nhằm nâng cao chất lượng quản lý an toàn đập, hồ chứa nước.

Cơ quan Thường trực Hội đồng xin thông báo nội dung, kết quả của Phiên họp năm 2021 tới các thành viên Hội đồng, các cơ quan liên quan để biết và thực hiện./.

Nơi nhận:
- Như trên;
- Văn phòng Chính phủ (để báo cáo);
- Các Bộ: CT, NN&PTNT, XD; TN&MT;
- UBND tỉnh: Sơn La, Hòa Bình, Điện Biên, Lai Châu;
- Văn phòng BCĐ TƯ PCTT;
- Tổng cục Thuỷ lợi;
- Tổng cục Phòng, chống thiên tai;
- Trung tâm Dự báo KTTVQG;
- Viện Vật lý Địa cầu;
- EVN, Cty TĐ: HB, SL, HQ-BC;
- Sở KH&CN tỉnh: Sơn La, Hòa Bình, Điện Biên, Lai Châu ;
- Lưu: VT, CNN.

TL. BỘ TRƯỞNG
VỤ TRƯỞNG
VỤ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CÁC NGÀNH KINH TẾ-KỸ THUẬT

Nguyễn Đình Hậu
ỦY VIÊN THƯỜNG TRỰC HỘI ĐỒNG